

ВЕСЕЛИН РАДКОВ КАРЛ МАЙ

chitanka.info

Любимият на милионите читатели по света писател Карл Май е роден на 25 февруари 1842 г. в малкото градче Ернсттал в Саксония. Той е петото от четиринайсетте деца на крайно бедното семейство Май.

1848–1856 — Малкият Карл посещава училището в Ернсттал.

1860–1861 — Продължава да учи в Плауен. Издържа изпити, които му дават право да упражнява учителска професия.

1861 — Май започва да работи като учител отначало в Глаухау, а после и в Алт-Хемниц.

1862 — Наклеветен от своя съквартирант за несъществуваща кражба на часовник, Карл Май прекарва шест седмици в затвора на Хемниц.

1864–1865 — Май заболява от „тежка депресия“ и действително извършва няколко дребни кражби, за да си „отмъсти на обществото“, но тогавашните изключително сурови закони на същото общество го изпращат в трудововъзпитателно заведение за четири години и един месец. Освобождават го предсрочно на 2.11.1868 г.

1870 — След нови нарушения на законите (от наша гледна точка смешно малки кражби и твърде оригинални измами) отново получава четиригодишна присъда, която излежава във Валдхайм.

1875 — Карл Май се премества в Дрезден и започва работа като редактор. Там прави и първите си опити като писател. Интересни в много отношения са двата разказа „Ин-ну-во, индианският вожд“ и „Олд Файерхенд“. Раждат се първите митични герои на Дивия Запад.

1877–1880 — Май се отказва от мястото си на редактор и се отдава на свободна писателска професия. През 1880 сключва брак с първата си жена Ема Полмер. Става постоянен сътрудник на „Дойчер Хаусшац“. През тези четири години излизат много негови по-къси или по-дълги разкази, които по-късно са включени в един или друг том на събраните му съчинения. По-важните от тях са: „Кралят на петрола“, „Джумът“, „Горски скитник“ (обработка на познатия роман от Габриел Фери), както и обемистите Мюнхмайерови романи, отстъпващи по качествата си на останалото творчество на писателя.

1882–1887 — През този период излизат като книги и петте Мюнхмайерови романа. От 1887 г. писателят става постоянен сътрудник на „Дер гуте Камерада“. През същия период започват да се

появяват и далеч по-хубавите и популярни романи от огромния по обема си приключенски роман „Под сянката на падишаха“, който по-късно излиза в шест тома, първият от които е познатият ни „През пустинята“.

1892 — Появяват се първите томове на Събраните съчинения, които до смъртта на писателя достигат бройката 33, а по-късно и до 74.

1893 — За първи път излизат трите тома „Винету“ във формата на отделни книги, затова и годината 1893 се смята за рождена дата на легендарния образ на вождя на апачите, само че тогавашното заглавие на трилогията е било „Винету, червенокожият джентълмен“.

1894–1896 — През тези години излиза от печат и друго забележително произведение на писателя — „Олд Шуърхенд“ (Сигурната ръка) в три части. Публикува се и „Черния мустанг“.

1896 — Карл Май се премества да живее във „Вила Шетърхенд“ в предградието на Дрезден Радебойл, прочула се след години като Индиански музей „Вила Шетърхенд“.

1899–1900 — Писателят предприема шестнайсетмесечно пътешествие из Ориента.

1903 — Май се оженва повторно за Клара Пльон.

1904 — Голяма част от печата започва клеветническа кампания срещу писателя, довела до многобройни съдебни процеси, отровили последните години от живота му. Мотивите и причините се свеждат до следното: завист, злоба и пълно неразбиране на правата и свободата на писателя като творец.

1908 — Пътуване до Америка. Обиколка из няколко североамерикански щати.

1912 — По покана на „Академичния съюз за литература и музика“ Карл Май посещава Виена и в препълнената с 3000 посетители Зофиензал говори на тема „Нагоре към царството на благородните хора“, като за кой ли път отново пледира за мир и хуманизъм в отношенията между хората и държавите. Възторжената публика го понася на ръце по виенските улици, при което писателят се простудява и малко след завръщането си в Радебойл, на своя „сватбен ден“, 30 март, умира от сърдечно страдание.

През последните десетина години от живота си, които се смятат за четвърти творчески период на писателя, Карл Май създава няколко

забележителни произведения, в които се преплитат символика и мистика. Някои литературоведи смятат този период за най-зрелия и най-значимия — мнение, което е твърде субективно и оспорвано от повечето специалисти. По-важните заглавия от четвъртия творчески период на писателя са: „И мир на земята“ (1901), „Мирът от Джинистан“ (1907–1908), „Винету IV“ (1909) и „Аз“ — автобиография (1910–1911), озаглавена още и „Моят живот и моите стремежи“.

Както личи от горната библиографска справка, през 1893 година трилогията „Винету“ излиза във вида, в който ни е позната и до ден-днешен, и затова съответната година се смята за „рожденна дата“ на легендарния вожд на апачите, разбира се, като литературен образ. Ето защо в края на февруари и началото на март 1993 г. в родното градче на писателя бе открита юбилейна изложба под надслова „Сто години Винету“. На изложбата бяха представени преводи на трилогията на двадесет и три езика. На почетното трето място бяха представени и изданията на български език, появили се за пръв път у нас през 1981–1985, както и преизданието им в десеттомната поредица от 1988–1989, като и в двата случая заслугата е на издателство „Отечество“.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.